

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2022/2023

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Rodzina i społeczeństwo obywatelskie
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Family and Civil Society
Kierunek studiów	Nauki o Rodzinie
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki teologiczne, Nauki o polityce i administracji
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Jerzy Koperek
---	---------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
Wykład	30	I-IV	2

Wymagania wstępne	W1 - umiejętność analizowania tekstów naukowych W2 - umiejętność korzystania ze źródeł naukowych
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 - Zapoznanie studentów z literaturą przedmiotu
C2 - Poznanie celów uczestnictwa rodziny w życiu społecznym
C3 - Poznanie zasad zaangażowania rodziny w rozwój społeczeństwa obywatelskiego
C4 - Poszerzenie wiedzy na temat kształtowania się samej idei społeczeństwa obywatelskiego w Polsce

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie wartości społeczeństwa obywatelskiego i rozpoznaje je w praktyce w polskich realiach w kontekście zaangażowania rodziny w życie społeczne.	K_W02 K_W07 K_W08 K_W22
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi samodzielnie rozwiązywać dylematy etyczne w różnych sytuacjach problemowych i potrafi wskazać na konkretne zasady i formy wsparcia rodziny w sytuacji problemowej.	K_U07 K_U09 K_U22
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		

K_01	Student jest gotów do przyjmowania postawy aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, działając na rzecz rodziny, co stanowi istotny warunek rozwoju społeczeństwa obywatelskiego	K_K01 K_K02 K_K03 KS1_K8 KS2_K2 KS2_K6
------	---	---

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Rodzina jako podstawowa społeczność ludzka głównym podmiotem życia społecznego. 2. Uniwersalny charakter rodziny jako instytucji społecznej. 3. Rodzina jako struktura pośrednicząca, tzn. wiążąca jednostkę z szerszymi strukturami społecznymi. 4. Kształt oraz kondycja współczesnej rodziny polskiej. 5. Model polskiej rodziny ukształtowany w europejskim kręgu kulturowym. 6. Porównanie struktury polskiej rodziny do modelu rodziny w innych krajach europejskich. 7. Polski model rodziny w kontekście modelu skandynawskiego i południowoeuropejskiego. 8. Skandynawski model rodziny (model partnerski, w którym role rodziców są związane w równym stopniu z pracą wychowawczą i zawodową). 9. Południowoeuropejski model rodziny (model oparty na tradycyjnych rolach poszczególnych członków rodziny, gdzie funkcja wychowawcza przypisana jest głównie kobiecie, a mężczyzna zajmuje się przede wszystkim pracą zawodową). 10. Uspołecznienie rodziny jako czynnik adaptacji i integracji w szerszych społecznościach. 11. Uspołecznienie rodziny jako postawa obywatelska. 12. Relacja rodziny do społeczeństwa obywatelskiego w perspektywie etycznej i socjologicznej. 13. Zaangażowanie rodziny na rzecz dobra wspólnego. 14. Aktywność osoby i rodziny we własnym środowisku lokalnym. 15. Świadomość przynależności do społeczności lokalnej źródłem zaangażowania rodziny na rzecz rozwoju idei obywatelskości. 16. Rola rodziny w krzewieniu idei obywatelskości, a w konsekwencji w rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.
--

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Sprawdzian pisemny	Sprawdzian pisemny
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Przygotowanie prezentacji	Plik z prezentacją	Karta oceny prezentacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Ocena zaangażowania w dyskusję	Karta oceny zaangażowania

VI. Kryteria oceny, wagi

Ocena końcowa jest średnią ważoną ocen z zaliczenia wykładów (waga 0,70). Obecność i aktywność oraz praca własna w postaci prezentacji na wybrany temat (waga 0,30). Zakres materiału do zaliczenia przedmiotu obejmuje treści przedstawiane na wykładzie oraz przyswojone z zadanych materiałów.

Kryteria oceny:

- 2 (niedostateczna) poniżej 30% wymagań
- 3 (dostateczna) 31-50% wymagań
- 3.5 (dostateczna plus) 51-60% wymagań
- 4 (dobra) 61-80% wymagań
- 4.5 (dobry plus) wymagań 81-90% wymagań
- 5 (bardzo dobra) 91-100% wymagań

Stopień posiadania kompetencji społecznych oceniany wg skali: niewielki (2.0 - 2,5), podstawowy, (3.0 - 3,5), średni (4.0 - 4,5), wysoki (5,0 i ponad 5.00)

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30 godzin - uczestnictwo w wykładzie
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30 godzin

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bokajło W., <i>Spółczesność obywatelska jako warunek realizacji idei demokracji</i>, [w:] „Europejski Przegląd Naukowy”. T. 1: <i>Współczesne problemy Europy</i>, red. J. Koperek, W. Bokajło, R. Kupczyk, M. Wiliński, Wydawnictwo „Educator”, Częstochowa 2008, s. 223-263. 2. Dyczewski L., <i>Rodzina a prywatność i życie publiczne</i>, [w:] <i>Prywatność i życie publiczne w nowoczesnym społeczeństwie USA-Polska</i>, red. L. Dyczewski, J. Kromkowski, G. F. McLean, TN KUL, Lublin 1992, s. 97-115. 3. Koperek A., <i>Zaangażowanie społeczne obywateli</i>, Wydawca: Adam Koperek, Łódź 2008. 4. Koperek A., Koperek J., <i>Prawo rodziny jako Kościoła domowego do udziału w życiu społecznym</i>, [w:] <i>Rodzina jako Kościół domowy</i>, red. A. Tomkiewicz, W. Wieczorek, Instytut Nauk o Rodzinie – Instytut Teologii Pastoralnej i Katechetyki, Publikacja z serii: Centrum Badań nad Rodziną, T. 9, Wydawnictwo KUL, Lublin 2010, s. 583-591. 5. Koperek J., <i>Nowe demokracje i spór o naturę wychowania do udziału w społeczeństwie obywatelskim</i>, Wydawnictwo „Educator”, Częstochowa 2007. 6. Koperek J., <i>Zaangażowanie rodziny europejskiej na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w kontekście polskich realiów</i>, [w:] <i>Rodzina europejska. Filozoficzno-polityczne i społeczno-ekonomiczne uwarunkowania</i>, red. J. Koperek, Publikacja z serii: Centrum Badań nad Rodziną, T. 7, Wydawnictwo KUL, Lublin 2011, s. 23-50. 7. Koperek J., Bokajło W., Koperek A., <i>Rodzina a społeczeństwo w cywilizacji europejskiej. Studium teoretyczno-empiryczne</i>, Wydawnictwo KUL, Lublin 2021. 8. Leszkowicz-Baczyńska Ż., <i>Rodzina polska – źródło barier czy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego?</i>, „Rocznik Lubuski”, T. XXIX, cz. 1: <i>Wartości i interesy a społeczeństwo obywatelskie</i>, red. M. Kwiatkowski, Zielona Góra 2003, s. 97-112. 9. Skorowski H., <i>Rodzina jako kategoria aksjologiczna</i>, „Seminare. Poszukiwania naukowe” 11(1995), s. 67.
Literatura uzupełniająca
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bokajło W., <i>Antyczne korzenie Europy</i>, [w:] <i>Podstawy europeistyki. Podręcznik akademicki</i>, red. W. Bokajło, A. Poczęśniak, Atla2, Wrocław 2009, s. 38-84.

2. *Closer to citizens. Wyzwania dla polskiej demokracji w Unii Europejskiej*, red. W. Bokajło, A. Wiktorska-Święcka, Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Wrocław 2009.
3. *Karta Praw Rodziny” przedłożona przez Stolicę Apostolską wszystkim ludziom, instytucjom i władzom zainteresowanym misją rodziny w świecie współczesnym*, „L’Osservatore Romano” 10 (1983), s. 6-7.
4. *Rodzina europejska. Filozoficzno-polityczne i społeczno-ekonomiczne uwarunkowania*, red. J. Koperek, Publikacja z serii: Centrum Badań nad Rodziną, t. 7, Wydawnictwo KUL, Lublin 2011.
5. *Małe struktury społeczne*, wybór i wstęp I. Machaj, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2004.
6. Walzer M., *Spór o społeczeństwo obywatelskie*, [w:] *Ani książkę, ani kupiec: obywatel. Idea społeczeństwa obywatelskiego w myśli współczesnej*, red. J. Szacki, Kraków-Warszawa 1997.
7. Wiktorska-Święcka A., *Europa obywateli*, [w:] *Podstawy europeistyki. Podręcznik akademicki*, red. W. Bokajło, A. Poczęśniak, Atla2, Wrocław 2009, s. 673-739.